

**СОФИЙСКА ГИМНАЗИЯ ПО СТРОИТЕЛСТВО, АРХИТЕКТУРА И ГЕОДЕЗИЯ
"ХРИСТО БОТЕВ",**

гр. София, бул. "Евлоги Георгиев" №34, тел.:02/866-12-71, факс:02/8963-34-83,
e-mail: sgcag_botev@abv.bg web: www.sgcag.info

УТВЪРЖДАВАМ:
Директор: /инж. Доротея Дончева/

С Т Р А Т Е Г И Я

**ЗА РАЗВИТИЕТО НА СОФИЙСКА ГИМНАЗИЯ ПО
СТРОИТЕЛСТВО, АРХИТЕКТУРА И ГЕОДЕЗИЯ**

"ХРИСТО БОТЕВ"

ЗА ПЕРИОДА 2018 – 2022 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение

I. Състояние, тенденции и предизвикателства пред професионалното образование в СГСАГ “Христо Ботев”.

1. Пазар на труда – състояние и тенденции
2. Законова рамка
3. Институции, обвързани с реализацията на Стратегията
4. Трудности и предизвикателства

II. Стратегическа цел

III. Дейности по реализация на целите

- Приоритет №1
- Приоритет №2
- Приоритет №3
- Приоритет №4

IV. Финансово осигуряване

V. Очаквани резултати

VI. Устойчивост и управление на риска

VII. Мониторинг на дейностите по изпълнение на Стратегията

ВЪВЕДЕНИЕ

Република България е член на Европейския съюз и като държава-членка тя трябва активно да участва в процеса на създаване и реализиране на общите политики на Европейския съюз, като същевременно отстоява своите национални интереси и създава условия за тяхната реализация. Целта е подобряване качеството на образованието, чрез ефективно участие на България в процеса на вземане на решения на Европейския съюз в областта на образованието, обучението и признаването на професионални квалификации, участие в усвояване на средствата от Европейския социален фонд и средствата от националното финансиране по проекти и програми в сферата на образованието.

Намаляването броя на населението и хората в трудоспособна възраст оказват силно влияние върху образователната система. По данни от доклад на Световната банка сред всички страни-членки на Европейския съюз България бележи най-бърз спад в броя на населението. Като резултат-населението в трудоспособна възраст (между 16 и 64 години) ще намалява. Това изисква повишаване на уменията и знанията на наличната работна сила, съпътствано с големи инвестиции за повишаване производителността на труда, така че да се достигне жизненият стандарт на останалите страни-членки на Европейския съюз.

Българското образование има своите традиционни достойнства, които следва да бъдат съхранени. В изпълнение на целите на Стратегия за развитие на професионалното образование и обучение в Република България за периода 2018-2022 г. стремежът е към постигане на положителни тенденции и резултати в професионалното образование, които трябва да бъдат доразвити и усъвършенствани в контекста на Стратегията “Европа 2020” на ЕС.

Образованието е индивидуално и обществено благо и затова е лична и обществена отговорност. То не е и не трябва да бъде грижа само на държавата, а и на отделния индивид, както и на обществото като цяло, представено от различни негови организации и сдружения.

Образованието, трябва да се ползва с обществена подкрепа, да се изгради и утвърди като система, която да отговаря на разнообразните нужди на гражданите на съвременното демократично общество и да осигурява достъп до оптимални условия за обучение, включващо избор и възможност за успех на всички при равен достъп и равни условия. Обществото изисква устойчива образователна система с безусловна публичност и прозрачност на управлението и състоянието.

Стремежът на СГСАГ “Христо Ботев” е да даде своя принос в изграждането на качествено професионално образование, с цел удовлетворяване нуждите на обществото и осигуряване на подготвени кадри за строителството и бизнеса.

Софийската гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Христо Ботев“ е училище с дългогодишни традиции. Специалностите и професиите, които предлага на подрастващите, съответстват на класификатора на професиите в страната. Изборът им е съобразен с интереса на обществото към професиите в строителната сфера и необходимостта от подготовката на кадри със средно образование и професионална подготовка в областта на строителството.

За план-приема през 2017/2018г. са взети под внимание приоритетите за област София-град, относно икономическото развитие на областта. Във връзка с това е разкрита нова паралелка със специалност Недвижими имоти, професия брокер.

Тъй като строителството е приоритетна област за развитие в следващите няколко години, особено в изграждането на инфраструктурата на страната, то необходимостта от високо квалифицирани строителни техници и работници в тази област изисква изготвянето на ясна, конкретизирана, ресурсно осигурена и ефективно работеща стратегия за развитие.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО

на Стратегията е да начертае пътя за професионално образование и обучение в СГСАГ „Христо Ботев“ чрез планиране на дейностите в училището.

ПРЕДМЕТАТ

на Стратегията е процесът на обучение на учениците за придобиване, разширяване и усъвършенстване на професионалното образование, обучение и квалификация, с цел подобряване на пригодността им за заетост, професионална реализация и конкурентноспособност.

ЦЕЛТА

на Стратегията е да начертае теоретически и практически методи и механизми на работа в гимназията за подготовката на възпитаниците на СГСАГ „Христо Ботев“ за реално включване в активна производствена среда и тяхната реализация в условията на пазарна икономика.

I. СЪСТОЯНИЕ, ТЕНДЕНЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В СГСАГ „ХРИСТО БОТЕВ“

1. Пазар на труда – Пазарът на труда, както в отделните държави-членки като България, така и в Европейския съюз като цяло – се сблъсква с различни процеси на развитие. Наблюдава се тенденция към засилено търсене на висококвалифицирана и адаптивна работна сила с най-различни умения (не само технически, но и социални и културни, като например умения за комуникация, умения за разрешаване на конфликти).

Все повече се сближават изискванията, които се поставят към работниците, извършващи т.нар. „нискоквалифициран“ или

„средноквалифициран“ труд. Като цяло за тези дейности се изисква все по-висока квалификация, а търсенето на работа, свързана с по-ниска квалификация намалява.

В тази връзка за учениците на СГСАГ “Христо Ботев” е от значение образователната им пригодност за заетост /теоретическа и практическа/, както и придобиването на професионална квалификация за тяхното професионално реализиране и конкурентноспособност в областта на строителството. Необходимо е изграждането на ключови компетентности, ориентирани към личностно развитие на учениците през целия им живот. В този процес е необходимо и изграждане на мотивация на учениците да продължат своето образование и квалификация в университетите в България и Европа.

В училището се обучават годишно около 920 ученици по следните специалности и професии: с прием след завършен седми клас:

Професия “строителен техник” със специалности:

-строителство и архитектура;

-водно строителство

-транспортно строителство;

Професия “геодезист” – специалност геодезия;

Професия “техник-озеленител” – специалност парково строителство и озеленяване;

Професия „брокер” – специалност недвижими имоти.

Всички завършили курса на обучение, XII-ти клас, получават III-та степен на професионална квалификация, което води до по-добра конкурентноспособност и реализация на пазара на труда.

2. Законова рамка

Конституция на Република България

В Конституцията на Република България /1991г./ са заложили основните принципи за свободно развитие на образованието /чл.23/ и правото на всеки на образование /чл.53/, доразвити в различни закони и подзаконовни нормативни актове.

Основните закони и наредби, които регулират правната рамка на продължаващото професионално обучение, са:

Закон за предучилищното и училищното образование /Обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г./

Закон за професионалното образование и обучение – ЗПОО /2016 г./

Наредба № 4/30.11.2015г. на МОН за учебния план.

Наредба № 16/08.12.2016г. на МОН за управление на качеството в институциите.

Национални програми и стратегии:

Стратегия за развитие на професионалното образование и обучение в Република България за периода 2015-2020 година на МОН.

Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014–2020 година.

Стратегия за ефективно прилагане на информационни и комуникационни технологии в образованието и науката на Република България (2014- 2020г.).

Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри.

Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020).

Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“.

3. Институции, обвързани с реализацията на тази Стратегия

Министерски съвет /МС/ - определя държавната политика в областта на образованието и заетостта.

Министерство на образованието и науката /МОН/ - ръководи, координира и контролира осъществяването на държавната политика в областта на професионалното образование и обучение. Министърът на образованието и науката утвърждава Държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии, утвърждава Списъка на професиите за професионално образование и обучение, осигурява условията за изпълнението на тези изисквания.

РУО - София-град – разработва програми и стратегии за развитие, функциониране и усъвършенстване на структурите за професионално образование и обучение.

Община Лозенец – участва при формиране на политиката в областта на професионалното образование и обучение по отношение на потребност от кадри, развитие на материално-техническата база на училището, чрез финансови средства от общинския бюджет.

Строителни фирми – сполучлив начин за сътрудничество, доказало своите положителни тенденции във времето. Предоставя се възможност за практическо провеждане на производственото обучение – учебна практика, подпомага се реализацията на учащите се след завършване на средно професионално образование. Възможност при сътрудничеството е създаването и поддържането на модерна материална база, подпомагаща педагогическия процес, както и организиране на стажове в предприятията.

4. Трудности и предизвикателства

Основни трудности, съпътстващи тази Стратегия, са свързани с недостиг на средства за модернизиране на материално-техническата база, нерегулярно се отпускат средствата, необходими за закупуване на строителни материали за учебната и производствена практика, все още липсва съвременна учебна и справочна литература, недостатъчно ефективен е диалогът с работодателите, чийто интерес към участие в учебния процес е слаб.

Като цяло предизвикателствата пред Стратегията се отнасят до:

- Изграждане на ученика като самостоятелна автономна личност, която поема отговорност за собствената си реализация;
- Създаване на условия за формиране на ключови компетентности като предпоставка за учене през целия живот, а именно превръщане на училището не само в място за учене, а и в място за развитие на динамичните способности на ученика – способност за самостоятелно учене, самоинициатива, работа в екип, развиване и прилагане на креативност при решаване на проблеми, проектно, изследователско и иновативно учене и мислене.
- Изграждане на система за развитие на приобщаващо общество, чиято ценностна система се основава на принципите на толерантност, разбиране и равнопоставено приемане на различието и многообразието, изграждане на обществени и граждански компетентности.
- Подобряване качеството на обучение и доближаването му до интелектуалност, осигуряваща достъп до нашия и европейския пазар на труда в областта на строителството.
- Повишаване на научната, педагогическата и методическата квалификация на учителите и стимулиране на кариерното им развитие и утвърждаване.
- Създаване на механизми за мотивиране, както на учениците и преподавателския колектив, така и на организациите, инвестиращи в професионалното образование и обучение за участие в образователния процес.
- Обединяване на усилията за съвместна работа по осигуряване на качествено професионално образование и обучение между всички социални партньори, органите на държавната и местната власт, на неправителствени организации, имащи отношение към развитието на човешките ресурси и икономическия напредък на България.

II. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ

Основната цел на настоящата Стратегия е свързана с осигуряване и усъвършенстване на условията за учебен процес по всички специалности и професии в СГСАГ “Христо Ботев” за постигане на реални резултати от учебно-възпитателната работа, за придобиване, разширяване и развитие на качествено професионално образование и обучение с оглед завишените изисквания на трудовия пазар.

Във връзка с реализирането на тази цел и с оглед перспективното развитие на СГСАГ “Христо Ботев” за периода 2018-2022 г. се определят следните основни приоритети:

1. Осигуряване на качество и ефективност на ПОО.
2. Подобряване на възможностите за достъп до ПОО.
3. Професионално образование и обучение в контекста на ученето през целия живот.

4. Засилване участието и отговорностите на всички заинтересовани страни за осигуряване на кадри с необходимата за икономиката квалификация.

III. ДЕЙНОСТИ ПО РЕАЛИЗАЦИЯ НА ЦЕЛИТЕ

ПРИОРИТЕТ №1

Осигуряване на качество и ефективност на ПОО.

Високото качество на професионалното образование и обучение е необходимост, която осигурява добрата реализация на личността на трудовия пазар. Този приоритет е съизмерим с европейските практики, заложи в стратегиите за професионално образование и обучение и преодоляване на безработицата сред младежта. Както и с Наредба № 16/08.12.2016г. на МОН за управление на качеството в институциите. Високото качество е обвързано със следните компоненти:

- Усъвършенстване на системата за управление на качеството на ПОО;
- Създаване на предпоставки за материална осигуреност на професионалната подготовка;
- Развитие на система за актуализиране и допълване на квалификацията на учителите и преподавателите по професионална подготовка по специалността им от висшето образование и подкрепа за кариерно развитие;
- Мероприятия, свързани с насоченото подобряване на професионалната мотивация на обучаваните като участие в проекти, състезания, изложения, конкурси, международни практики.

ПРИОРИТЕТ №2

Подобряване на възможностите за достъп до ПОО.

Този приоритет е свързан с възможността за достъп до професионално образование и обучение, независимо от пол, възраст, местоживеене, етническа принадлежност, социално и материално положение. Предстои да се доизгради системата, предоставяща на желаещите свободен достъп до различните равнища, форми и методи за придобиване на знания и умения в сферата на строителството. Основните принципи на тази система са: отвореност, разнообразие, широкообхватност, резултатност, прозрачност и признаване на придобитата квалификация.

За осъществяването на този приоритет е необходимо:

- Осигуряване гъвкавост на училищното професионално образование и обучение;

- Осигуряване на професионална подготовка на ученици и лица над 16 години със специални образователни потребности;
- Осигуряване на леснодостъпни и висококачествени услуги за кариерно ориентиране на учащи и възрастни.

ПРИОРИТЕТ №3

Професионално образование и обучение в контекста на ученето през целия живот.

Стимулиране на участниците в учебния процес за учене през целия живот. Това ще доведе до увеличаване на възможностите за придобиване на професионална квалификация и за повишаване на пригодността за заетост и социална интеграция. Също така до повишаване на адаптивността и конкурентоспособността на работната сила в съответствие с изискванията на пазара на труда. Необходимо е да се повиши участието на възрастните в обучения за придобиване на професионална квалификация и нейното непрекъснато осъвременяване, както и за придобиване на ключови компетентности за допълване на професионалните знания и умения.

За осъществяването на този приоритет е необходимо:

- Изграждане на система за валидиране на знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално и самостоятелно учене;
- Активизиране включването на възрастните в обучения за придобиване на професионална квалификация и нейното непрекъснато осъвременяване, както и за придобиване на ключови компетентности за допълване на професионалните знания и умения в съответствие с приетата Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.

ПРИОРИТЕТ №4

Засилване участието и отговорностите на всички заинтересовани страни за осигуряване на кадри с необходимата за икономиката квалификация.

Професионалното образование и обучение е един от основните фактори за постигане водещите цели на България и ЕС за интелигентен и устойчив икономически растеж. За целта е необходимо включването на социалните партньори и бизнеса в системата на ПОО при разработване на механизъм за ефективно съвместно планиране на организацията и провеждането на практическото обучение на учениците от СГСАГ „ Христо Ботев“, както и при изпълнение на проекти за провеждане на практическото обучение в реална работна среда. Необходимо е да се гарантира обратна връзка от пазара на труда към предлагането на професионално образование и обучение.

- Активизиране включването на социалните партньори в системата на ПОО.

IV. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ

Всяка Стратегия за развитие, в която и да е област на човешкото познание, остава нереализирана, ако не се осигури нейното финансиране. За постигане целите на настоящата Стратегия са необходими средства от:

- Републиканския бюджет, разпределени чрез държавни институции, визирани в раздел I, т.3;
- Структурни фондове на Европейския съюз;
- Спонсорства, дарения и др.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Чрез прилагането на Стратегията се очаква:

- Увеличаване броя на желаещите да придобият професионално образование и обучение в СГСАГ “Христо Ботев“;
- Създаване на действаща информационна система за търсенето и предлагането на професионално образование и обучение в строителството;
- Подобряване на гражданската информираност и мотивиране за участие в професионално образование и обучение;
- Нарастване броя на предлаганите възможности за професионално образование и обучение;
- Подобряване достъпа до електронно обучение, чрез изграждане на гъвкави форми и стимули за развитие на професионално образование и обучение;
- Повишаване на медийния интерес и активно участие в обществения диалог по проблемите на професионалното образование и обучение.

VI. УСТОЙЧИВОСТ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Настоящата стратегия планира развитието на СГСАГ “Христо Ботев” през следващите пет години, през които ще бъде поставено начало на нови дейности, резултатите от които ще станат основа за развитието на гимназията в дългосрочен план.

При възникване на външни и вътрешни рискове, ще се създават екипи за анализ на риска и неговото своевременно идентифициране и разрешаване с минимални последици с цел осъществяване на настоящата стратегия.

VII. МОНИТОРИНГ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА

Мониторингът е необходим, за да се осигури навременно и качествено изпълнение на приоритетите, заложи в Стратегията. За целта всяка дейност ще се конкретизира в съответни задачи, чието изпълнение ще изисква оценката и контрола от страна на Директора на СГСАГ “Христо Ботев” и обвързаните с изпълнението на задачите лица.

Стратегията за развитието на СГСАГ “Христо Ботев” е приета с решение на Педагогическия съвет вписано в протокол №10/ 14.09.2018г.

Секретар на Педагогическия съвет
(инж. Ирина Доспевска)